

CKLEM

R346

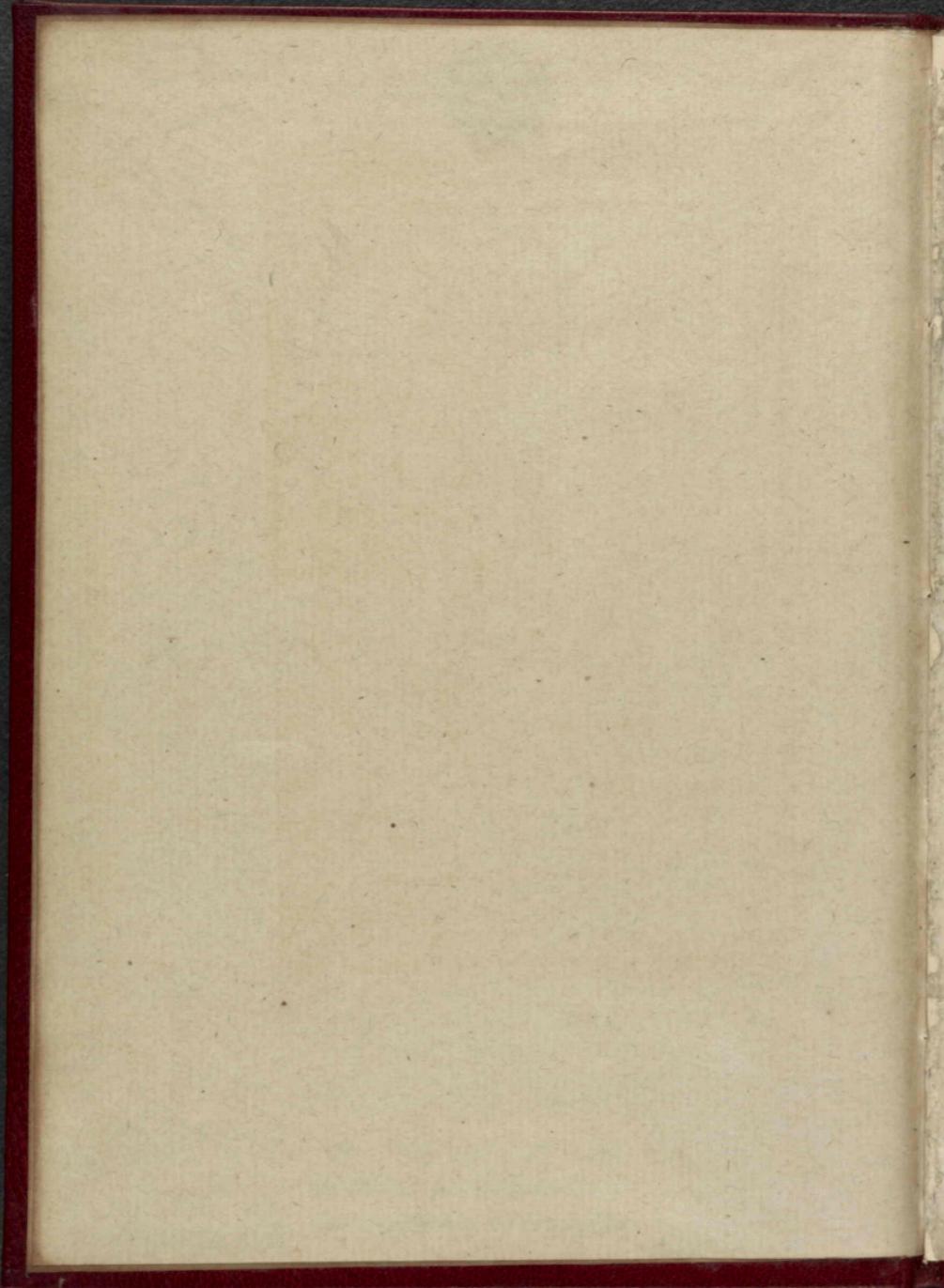

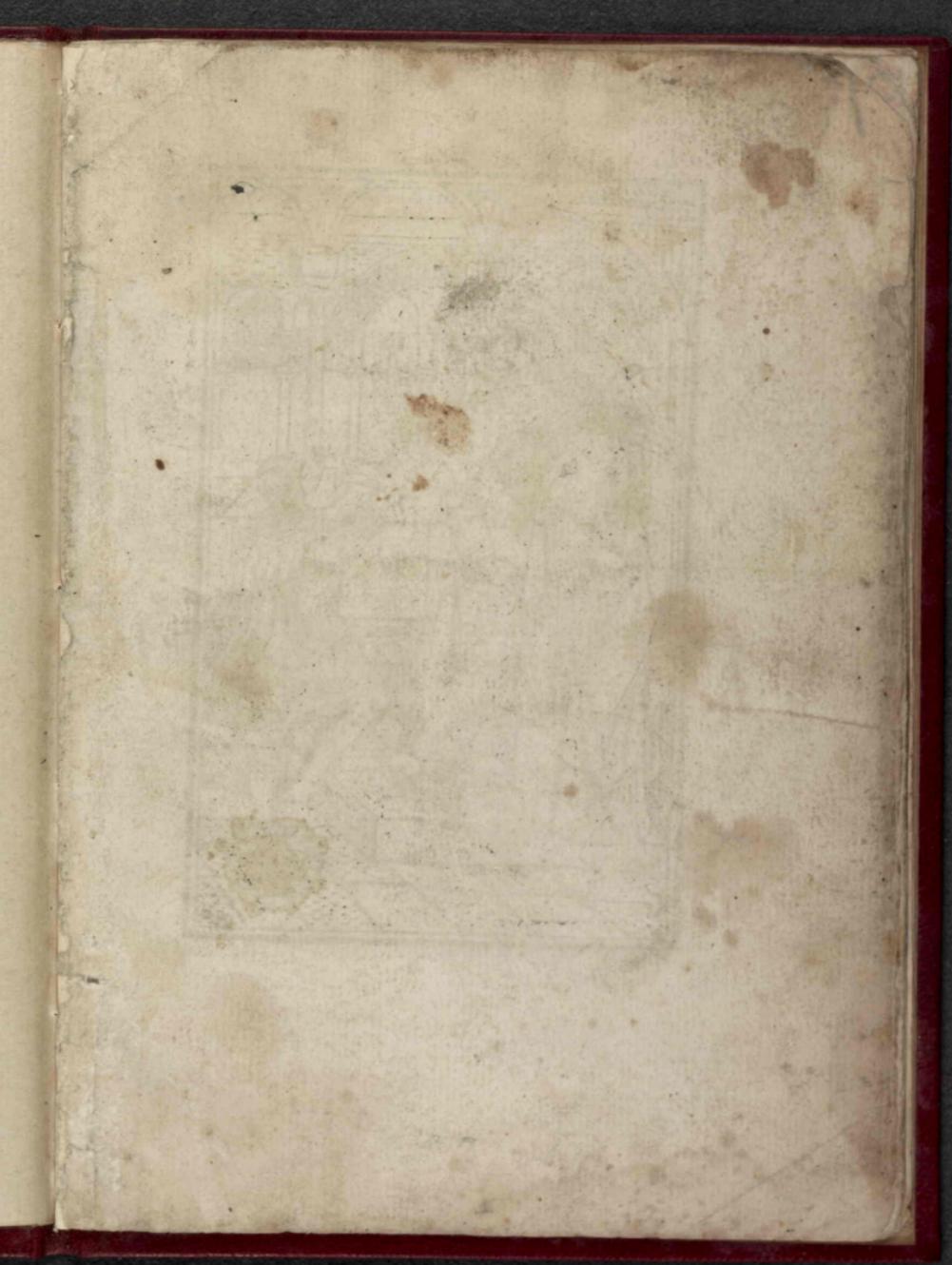
601

Naples.
1495

THE GIFT OF LESSING J. ROSENWALD
TO THE LIBRARY OF CONGRESS

Gesammelt 1/2 S2⁴

Eabelle Esopistrāslate ē grecō
a laurētio vallensi secretario
Illustrissimi dñi Regis Ara/
gonū dicāte. Arnoldo fonol/
leda eiusdē dñi Regis Secre/
tarior. Laurētius vallensis iſi
gni viro Arnoldo fonolleda salutes. Promi
serā nup me tibi coturnices quas ipē venatus
essem missurū: eas cape vt hō venandi insuet⁹
cū nō possem: ad venationē meā idest ad lfas
me cōverti: t forte ad man⁹ venit libellus gre
cus ex pda naualī: tres t triginta Esopi fabel
las cōtinēs. has oēs bidui labore venat⁹ sum.
Mitto igit ad te siue fabellas siue mai⁹ cotur
nices: qb⁹ oblectare te possis ac ludere. Et enī
si octauianū: Marcūqz Anthoniū orbis terrazz
principes ludo coturnicū delectatos accepim⁹
pfecto tu vir litterarū amātissimus: fato hoc
genere ludēdi delcaberis. Et si qz Octauiano
aut Antonio pugnacē aliquā harū auū dono
dedisset iocūdā illis rēgtā fecisset. Ego quoqz
tibi iocūdus gratusqz ero: qui plures triginta
ei⁹ generis aues dono t mitto pugnaces t vi
ctrices. Et si forte hoc te magis iuuat etiā p pi
gues. Oblectat enī he fabelle t alūt: nec min⁹
fructus habet qz floriz. Sed ne donū suū lau/
dere insolentis sit: finē dicendi. Tu si coturni
ces veras qz has fabellas malles rescribe. Mit
a ij .

tam nāqz non modo coturnices: sed etiam per
dices. Ex vrbe Haieta kalendas May. Mcccc
xxviiiij.

De vulpe t capro.

Vulpes t caper sitibundi in puteum quē
dam descenderunt: in quo cum bibissent
circūspicienti redditum capro vulpes ait: bono
animo esto caper. excogitati nāqz quo pacto
vterqz reduces simus: siquidem tu eriges te
rectum primoribus pedibus ad parietē admo
tis: cornuaqz adducto ad pectus mēto reclina
bis. t ego p terga cornuaqz tua transiliēs t ex
tra puteū euadēs: te istinc postea educā cuius
consilio fidē babenti capro atqz vt illa iubebat
optemperanti. ipsa e puteo p̄siliit: ac deinde p̄
gaudio in margine putei gestiebat exultabat
qz nihil de hirco cure habens. Ceterum cum
ab hirco vt fidefraga incusaretur respondit.
Enim uero o hirce si tantum esset tibi sensus in
mente quantū est setaruz in mento. Non pri
in puteuz descendisses. qz de redditu exploratū
habuisses. Nec fabula innuit prudentem vi
rum debere explorare finem anteqz ad rem a
gendam veniat.

De vulpe t leone.

Vulpes nullū antea leonem conspicata.
Cum illi aliquando ex improviso obuias
set. Ita conspectu ciuis expauit. Ut parū assue

rit quin extingueretur q̄ cum iterum postea
accidisset. Ad p̄spectum quidem leonis exter
rita est: sed nō ita ut prius. Tercio autem cuz
leonem eundem esset intuita nō modo nō ex
territa est sed etiam fidenter adiens secum col
locuta est & confabulata. Hec fabula innuit q̄
consuetudo & conuersatio facit ut que maxi
me horribilia & formidanda sunt: neq; horri
da neq; formidolosa videantur.

De gallis & perdice.

Gallos quidem domi sue cū hēret merca
tus ē pdicē: eāq; in societatē galloꝝ de
dit vna cū illis saginandā. Eā vero statim galli
ꝝ se quisq; mordicabāt abigebantq;. Perdix
autē apud se afflictabāt existimans ideo talia
inferri sibi a gallis. Quod suū ab illorū genere
alienuz esset. Elbi vero nō ita post aspexit & il
los inter se pugnantes mutuoꝝ percutien
tes recreata a meroze inquit. Evidē post
hac ego non afflictabor amplius. videns eos
etiā inter se dīnicātes. Hec fabula innuit pri
dentem debere equo animo ferre contumeli
as ab alienigenis illatas. quos videt ne a do
mesticorum quidem iniuria abstinere.

De vulpe & capite quodam.

Vulpes aliquādo i domū citharedi igrē
sa: dū oia instrumenta musica: omnemq;
supellectilē scrutaretur; reperit e marmore ca
a ij

put lupinuz scienter fabreg; factū. Quod cuz
in manibus sumpsisset inquit. O caput cum
magno sensu factum nulluz sensum obtinens
Hec fabula ad eos spectat qui corporis di/
gnitatem habent animi vero non habent in/
dustriam.

De carbonario & follone.

Arbonarius conducta in domo habitas
inuitauit fullonem qui eo loci proxime
venisset: ut eisdem in edibus vna habitaret.
Ad quē fullo. O homo non est mihi istud factu
cōducibile: vereor enī ne qcqd ipē cādificare:
id oē tu carbonaria aspargi ne fuscares. Hec
fabula innuit nullum cuz flagiosis habendū
esse cōmertium.

De homine glorioso

UIr quidā aliquādiu pegrinat. Cū iterū
domū reuertisset: cū multa alia in diuer/
sis regiōib^z a se viriliter gesta: iactabūd^z p̄dica
bat: tū vero illud maxime. qđ rodi oēs in certa
mine saliēdi supasset. Eiusq; rei rhodios q assu
erūt testes esse. Ad quē vn^z assistētiū respōdēs
iquit. o hō si verū istud ē quod loqueris qd tibi
opus ē testibus. Ecce hic rhod^z. ecce hic certa
mē saliēdi. Hec fabula innuit q vbi rerum te
stimonia absunt nihil opus est verbis.

UIr quidā facinorosus delphos se cōtule

rat apollinem temptatur: habensq; passerculum
sub pallio quē pugno tenebat Et accedens ad
tripodas interrogabat deū dicens. Qd habeo
in dextra viuit ne an mortuū est. prolaturus
passerculum viuū: si ille mortuū respondisset.
Rursus platurus mortuū si viuū respondisset
occidisset enī statim sub pallio clām priusq; p
ferret. At deus sub dolā calliditatē hominis i
telligens dixit. O consultor vtrū maius facer
penes te nāq; arbitriū ē facito. et siue viuū siue
mortuū quod in manu habens proferto. Hec
fabula innuit mentem diuinam nihil negq; la
tere negq; fallere.

De piscatore et simirole.

Piscator quidā dimissis in mare retib⁹ ex
tulit simirolē pusilli corporis. Que písca
torem sic obsecrabat. Noli me impreseñtariuz
capere pusillā ac minutā: sine abire et crescere
ut postea iam adulta comodo cū maiora potia
ris. cui píscator: ego vero amens sim: si lucrum
quod inter manus habeo licet exiguuū preter
mittam: spe futuri boni: quantumlibet magni.
Hec fabula innuit stolidum esse: qui propter
spem maioris rem presentē et certam: licet par
uam non amplectitur.

De equo et asino.

Utrum quidam habebat equum et asinum in
itinere autē faciendo inquit asinusequo

si me saluū vis releua me partem honoris mei
equo illius verbis non obsequente: asinus sub
onere cadens moritur. Tunc dominus iumentē/
torū oēs quas asin⁹ sarcinas simulq; coriū qđ
mortuo exuerat equo imponit: quo onere de/
p̄ssus equ⁹ & gemenis cū clamore inquit. Ve
mibi iumentorum infelicissimo: quid mihi mi
sero mali euenit. Nam recusans partem pon/
deris nunc totum onus porto: insuper & illi/
us corium. Hec fabula innuit maiores debe/
re in laboribus participes esse minoribus ut
vterq; incolumes sint.

De homine & satyro.

Utrum quidam cum satyro amiciciā inierat.
Qui cum edendi gratia sederent. Exorta
celi tempestate ac frigore. vir manus ad os
admoouens anelitu refocillabat. Qđ satyrus
intuens interrogat quamobrem id faceret: il
le inquit: calore oris algentes manus refocil/
lo. pauloq; post calidiore edulio allato: cum vir
iterum ad os maduz cum edilio admouens:
calorem sibi tenui inspiratione refrixeraret: in
terrogat satyrus quamobrem illud faceret re/
spondente autem viro ut refrigeraret eduliu
atq; ego iquit satyrus tecū post hac amiciciā
nō exercebo qui ex uno ore & calidū & frigidū
pmis vale. Hec fabla innuit denitādā ei⁹ ami
ciā esse: cuius anceps vita ē & nō simplex simo

De vulpe τ pardo.

VAlpes τ pardus de pulchritudie alter
cabant. Et pardo suam versicolorē pelle
extollente, vulpes cū suam preponere nō pos-
set inquit. At quanto ego speciosior: que non
corpus sed animū versicolorē sortita sū. Hec
fabula innuit pulchritudinē animi antecellere
pulchritudini corporis.

De cata τ venere.

Acta qdām deliciū erat formosi cuiusdā
adolescentis. Hanc ille vt in feminā mu-
taret venerem cōprecatus est. dea miserta cu-
piditati adolescentuli. conuertit bestiā in speci-
osam puellā cuius forma inardescēt adolescē-
tulus adducit illā secū domū. Quib' cōsidēti-
bus in cubiculo. Venus volēs piculū facere:
nūquid illa cū corpe mutasset τ mores murez
imisit in mediū. At illa τ eoz qui aderāt. τ cu-
biculis nuptialis imemor ecubili consurgens
murez inseqbatur: illum cōmedere cupiēs. Tū
dea idignata iterum in suam restituit naturā.
Hec fabula innuit scelestos homines etiam τ
si conditionem statumq; mutent. tamen mo-
res nequaq; mutare.

De agricola τ canibus.

Agricola qdā hiberno sidere i agro dēphē
sus: deficiētib' cibarijs p̄mū infectis sin-
glis ouib': illazz carne vescebat. mox τ capraz

postremo operarijs quoq; bobus iteremptis
alebat. Qd canes cūq; animaduertissent inter
se colloquuti sunt dicentes. At nos hinc fa-
ciamus fugam. Si enīz operarijs bobus p nr
nō pepercit ne nobis quidē parcit. Hec fabla
innuit fugiendos esse eos cauendosq; quia fa-
miliaribus quoq; manus nō obstant.

De agricola t filijs eius.

Agricola filios suos vidēs quotidie dīgra-
diantes: neq; in gratiā inter se reducere
potisset iussit fasciculum virgaruz sibi afferri.
Aderat autē filij illuc sedētes. Que cū allate es-
sent colligauit oēs in vnu fasciculū. iussitq; sim-
glos filioz fasciculum capere atq; cōfringe-
re: illis vero non valentibus cenfringere sol-
uens postea fasciculū tradidit singlas virgas
eis frangendas. atq; illis stati facileq; frangē-
tibus intulit. Ita t vos filiolī mei silvanimes
p̄stiteritis: inexpugnabiles vos ab hostib; in-
victosq; prebebitis. sin minus vestra emulatio-
atq; seditio: oportunā vos predaz inimicis fa-
ciet. Hec fabula innuit eq; res humanas cape-
vū a p̄cordia icremētū vel a discordia iacturā

De muliere t gallina.

Muller quedam vidua habebat gallinam
quotidie singula oua parientem: sperās
autem pro singulis bina oua parituraz: si plus
tribusset escaruz: oppipate educabat. Gallina

vero pinguior effecta: ne vnu quidem ouū am
plius facere poterat. Hec fabula innuit q̄ ho
mines per luxum rerū t copiaz marcessentes
ab instituta industria retardantur.

De quodam admorsō a cane.

Ad morsus a cane quidam circuibat sin/
gulos corrogans curationem. nactusq;
quidā est qui cognita malī qualitate inquit: Si
tu homo conualescere vis sume crustulam pa
nis t madefactā in sanguine vulneris porri
ge eam qui te momordit comedendam. Cuil
le deridens inquit, ego me hercule si istud fe
cero dignus sum qui ab omnibus huius vr
bis canibus promordear. Hec fabula innuit
improbos hoīes cū maxime beneficia accepe
rint maxime ad maleficia animari.

De duobus amicis t vrsō.

Onibus amicis vna iter facientibus fit
vrsus obuiā. quoꝝ vnius pterritus in ar
borem scandens latuit. Alter vero cum se im
parem vrsō fore t si pugnare vellet superatuꝝ
iri intelligeret, pcedens simulabat se mortuū
esse. vrsus autē adueniēs aures t occipitum
olfaciebat. illo qui stratus iacebat usq; cōtinē
te respirationē. Ita mortuū esse credes vrsus
abiit. aīt enī vrsū in cadaver nō seuire. Vox
alter qui inter frondes arboris latuerat descē
dens interrogat amicum quidnam ad aurem

ursus loquitus esset secum. cui amicus inquit
admonuit me ne posthac cum amicis huiusmodi
iter faciam. Hec fabula innuit deuitados eos
amicos qui periculo in tempore ab auxilio
prestando renocant pedem.

De duobus adolescentibus et coquo.

Olio adolescentes obsonii a coquo mer-
cati communiter erant. Ceteri cum coquus
quibusdam negotijs domesticis intenderet va-
caretque; alter adolescentem partem obsonij in alte-
rius sinu imisit. Conuertente autem se coquo et
partem carnis que aberat requirenti: qui carnem
sustulerat iurabat se non habere: qui vero habe-
bat se non sustulisse. Quibus coquus intellecta
adolescentem argutia inquit: et si me latet fur ta-
men eum quem iurastis deum non latebit. Hec
fabula innuit quod si homines clamamus deum ne
quaquam celare poterimus.

De arundine et olea.

Oisceptabat aliquando arundo et olea de
constantia de fortitudine de firmitate.
Et olea quidem probria arundini ingerebat:
vi fragili ad omnem ventum vacillanti. Arundo
autem obticebat non longum tempus expectans
Nam cum ventus vehemens ingruisset arundo
agitabatur reflectabaturque. Olea vero cum vio-
lentie ventorum reluctari vult: cōfracta est. Hec
fabula innuit eos qui fortioribus ad tempus

cedunt potiores esse his qui nō cedunt.
De tubicene ab inimicis capto.

Et rat tubicen quidaz qui in milicia signū
canceret. Is interceptus ab hostibus ad
eos qui circumstebant proclamabat. Nolite
me viri innocentū insontemq; occidere. Nulluz
eni ego vñq; occidi quippe nil aliud q; hanc
buccinam habeo. Ad quem illi vicissim cuz cla
more responderunt. Tu vero hoc ipso etiam
magis cruciaberis : quod cum ipse dimicare
nequeas ceteros potes ad certamen ipellere
Hec fabla innuit q; pē ceteros peccāt q; malos
et ipotunos pr̄incipes psuadēt ad iniq; agēdūz
De tymno et delphino.

Tympnus cū delphinū in p̄cipiti cursu fu
geret. et iā cū capiendus esset in anfractū
quēdā se intrusit. Delphinus quoq; ad alterū si
miliē ipetu ipo allisus ē. Ad quē tymnus respi
ciēs iāq; expiratē vidēs : inquit iā mīhi mor
tis nō est molesta. videnti eū qui mīhi causa mor
tis est mecum morietē. Hec fabula innuit equo
aio ferre hoies calamitates : cū eos p̄ quos in
calamitate sunt calamitosos aspiciunt.

De aucnpe.

Aceps quidā sūptis aucupatorijs retib⁹
ad venandū p̄cessit : visoq; palubo in ca
cumine arboris sedēte : compositas artificiose
arundines cū reti ad quē clanculū admouebat

b i

sperans illam se venari posse. quod cum agit
in altum intuens iacentem viperam pedibus
pressit. que exasperata dolore hominem mo-
rredit. At ille iam deficiens miserum me in-
quit qui cum alterum venari volo ipse ob alte-
ro captus pereo. Hec fabula innuit fraudulē-
tos homines insidias suas occultare sepe ta-
men ab alijs idem sustinere.

De castore.

Astor preter ceteras quadrupedes in
aqua durare dicitur. Eiusq; genitalia ad
artē medicā sane vtilia esse. hic vbi videt se ab
indagantibus hominibus captū iri nouit enī
quāobrem indageſ īpē sibi genitalia p̄c̄cidit:
eaq; ad insequentes proiqt̄ens hoc modo ico-
lumis euadit. Hec fabula innuit hui⁹ exēplo
prudentes debere pro adipiscenda salute nul-
lam rationem habere fortunarū.

De cane & lanio.

Canis quidam insilij in macellū: lanio in
aliqua re occupato. Et abrepto pecoris
corde fugiebat. Ad quem lanius cōuersus fu-
gientēq; aspitiens inquit. O canis abi vbiq;
fueris te obseruabo: nō enim cor mibi sustuliv-
sti: sed cor dedisti. Hec fabula innuit iacturaz
frequenter esse hoib; ad doctrinam.

Vaticinator quidaz in foro sedens sermo-

cinabatur. sibi quidam presto fuit trepidansq; denunciat fores domus refractas esse oiaq; direpta q; in domo fuissent. at quē nunciū vati cinator gemens pperansq; cursu se domū recipiebat. Quem currentē quidā intuēs inquit tu qui aliena negocia te diuinaturū pmitis. certe tua ipsius non diuinasti. Hec fabula ad eos spectat q; res suas nō rite administrātes a lienis que nihil ad eos pertinēt prouidere ac consulere coniuntur.

De egroto et medico.

Et Grotus quidam a medico interrogatus quonāmodo se haberet. preter modū respondit in sudore se fuisse resolutū. cui medic⁹ istud inq; bonū est. altero aut̄ die iterū interrogatus quonāmodo se haberet. respondit algorib⁹ corrept⁹ diu vexat⁹ sū. Et istud quoq; inq; medic⁹ bonū ē. Tercio aut̄ cū codē mō inero garet r̄ndit. pluui copis debilitatus sū. istud etiā bo nū est inq; medicus. Postea aut̄ a familiarī quodam interrogatus quonāmodo te habes o amice. Respōdit ego etiam atq; etiam bene habeo sed morior. Hec fabula innuit co arguendos esse assentatores.

De asino et lupo.

A Sinus calcato ligni aculeo claudicabat. Acōspectoq; lupo ait. o luce en p cruciatu maior futurus esca aut tua aut vulturum aut b ij.

coruoz:vnū mun" modo abs te flagito educ
pri" aculeū:vt morsar saltē sine cruciatu. Tūc
lupus sūmis dentibus aculeū morditus phen
sus eduxit. Asinus vero oblitus doloris ferra
tos falces in faciē lupi impegit fractisq; illius
frōte naribus dētibus aufugit. lupo scīpm ac
cusante.ac merito sibi id euenisce dicēte q; qui
didicerat esse lani" iumētoz. Nunc illoz vole
bat esse cirurgic". Hec fabla innuit q; q; sua ar
tificia deferūt:trāsserētes se ad aliena ipis nō
apta in derisum veniūt ⁊ in discrimen.

Dc aucope ⁊ merula.

AUceps tetenderat volucribus retia qd
emīn" intuens percōtabas hominē quid
negocij ageret. ille respondit se condere vrbez
Abiqtg; longius ⁊ sese abdidit. Merula vero
verbis illius fidem habens: accedens escam
iuxta retia appositam capta est. Accurrenteg;
aucupe inquit. O homo si tu talē vrbe condis
baud multos inuenies incolas. Hec fabula in
nuit eo maxime modo rem priuatā ⁊ rem pub
licā destrui:cū p̄sides seuiciam exercent.

Dc eviatoze ⁊ ioue.

Uzator longū iter ingressurus vovit si qd
inuenisset eius dimidiū ioui se oblaturū
inuenta autem postea in ipso itinere pera ple
na palmularum amigdolarū comedit omnes
palmulas amigdolasq;. Sed harum nucleos

illarū putamina ad araz quandā obtulit inquis
ens. habes iupiter qđ tibi voveram: qđ enī in
ueni īteriora & cīus exteriora tibi offero.
Hec fabula innuit auarū hoīem ppe pecunie
cupiditatē etiā dijs molliri fallacias.

ambrodi De filio & matre.

Per quidam in scola condiscipuli furat⁹
tabellam alphabetariā attulit matri
sue. Et qua nō castigatus quotidie magis fura
batur. pcedente autē tempore cepit furarimā
iora. Tandē a magistratu deprehensus duce
bat ad suppliciū: matre vero sequente ac voci
ferante roganit ille satellites ut paulisper cuz
ea ad aurem loqui permitterent. Quibus per
mittentibus & matre festinabunda aurē ad os
filij admouente; ille auriculam maternā denti
bus admorsam euulsi. Et cum mater ceteriqz
increparent nō modo vt furē sed etiam in pa
rentem suā inpiū: inquit. hec mihi vt perderer
exitit causa. Si enī me tabellam alphabetariā
furatum castigasset nequaç ad ulteriora pro
gressus nunc ad suppliciū ducerer. Hec fabu
la innuit quod qui inter iniciā peccandi nō coher
centur: ad grauiora flagicia euadunt.

De pastore & mari.

Pastor in loco maritimo gregē pascebatur.
cui cū videret mare tranquillū incessit cu
pido nauigationem faciendi ad mercandum:

itaq; venundatibus ouibus coemptisq; pal
mularū sarcinis nauigabat. Et naui mergi peri
clitante omne pondus nauis in mare deiecit:
vixq; euasit exonerata naui: paucis post dieb;
veniente quodam die tranquillitatē maris ad
mirante. erat enī sane tranquillū respondens
inquit: palmulas iteruz vult quantū intelligo:
ideoq; imotū sese ostendit. Hec fabula innuit
eruditiores effici boies danno atq; periculo.

De patre & filio.

Filiū senior quidam habebat unū genē
rosi animi & venatore canū amatorem
hūc per getē viderat a leone trucidari territ⁹
pūt ne forte somniū hoc aliquā sequeret cuēt⁹:
extruxit domū quandam quā politissimā laq
ārib⁹ ac fenestrīs amenissimā illucq; includēs
filiū assidu⁹ illi custos inhērebat. depinxerat
enī eā in domo ad oblectationē filij oē anima
liū genus: in quibus & leonē, adolescens hec ī
spicīes eo amplius molestia contrahebat. qua
dam autē vice, ppi⁹ stans leoni inquit. O truci
lentissima fera propter te & propter inane som
niū patris mei in hac domo assiduor velut in
carcere quid tibi faciā, & hec dicens manu pa
rieti incusit: oculos leoni eruere volens & in
elano qui illic latebat offendit. aqua ex percus
siōe manus emarcuit succreuitq; sanies ac fe
bris subsecuta est. breuiq; adolescens mortu⁹

est nihil adiuuante patris sophismate. Hec fabula innuit que ventura sunt deuitare posse neminem.

De calvo quodam.

Onus alius quidam mentitos crines gerens aequo vehebat: ecce validior ventus illos de capite sustulit, risus statim magni a presentibus illis excitantur. Et ille inhibito cursu ad eos inquit. Quid mirum si crines qui non erant mei, a me recesserunt illi quoque recesserunt qui mecum natii fuerant. Hec fabula innuit non debere nos mouere ob amissas opes quod enim nascentes a natura non accipimus id non potest nobiscum perpetuo manere. Finis.

et uero deinde quod uero deinde quod uero deinde
pote nunc duc ad uera sunt docimur boce

One deo accepte et cito a tempore aeterno hunc
de cibis tuis uita. Et pater noster qui es
presentis eternitatis et glorie dominus noster qui es
eos misericordia et misericordia tua in eternum
nisi si in cibis et uerbi uita nostra uita nostra
uicula in vestimentis pectoralibus in dabo
cuncta a nobis a nobis et uerbo nostro potest

254 477n.54

Aesop's

"

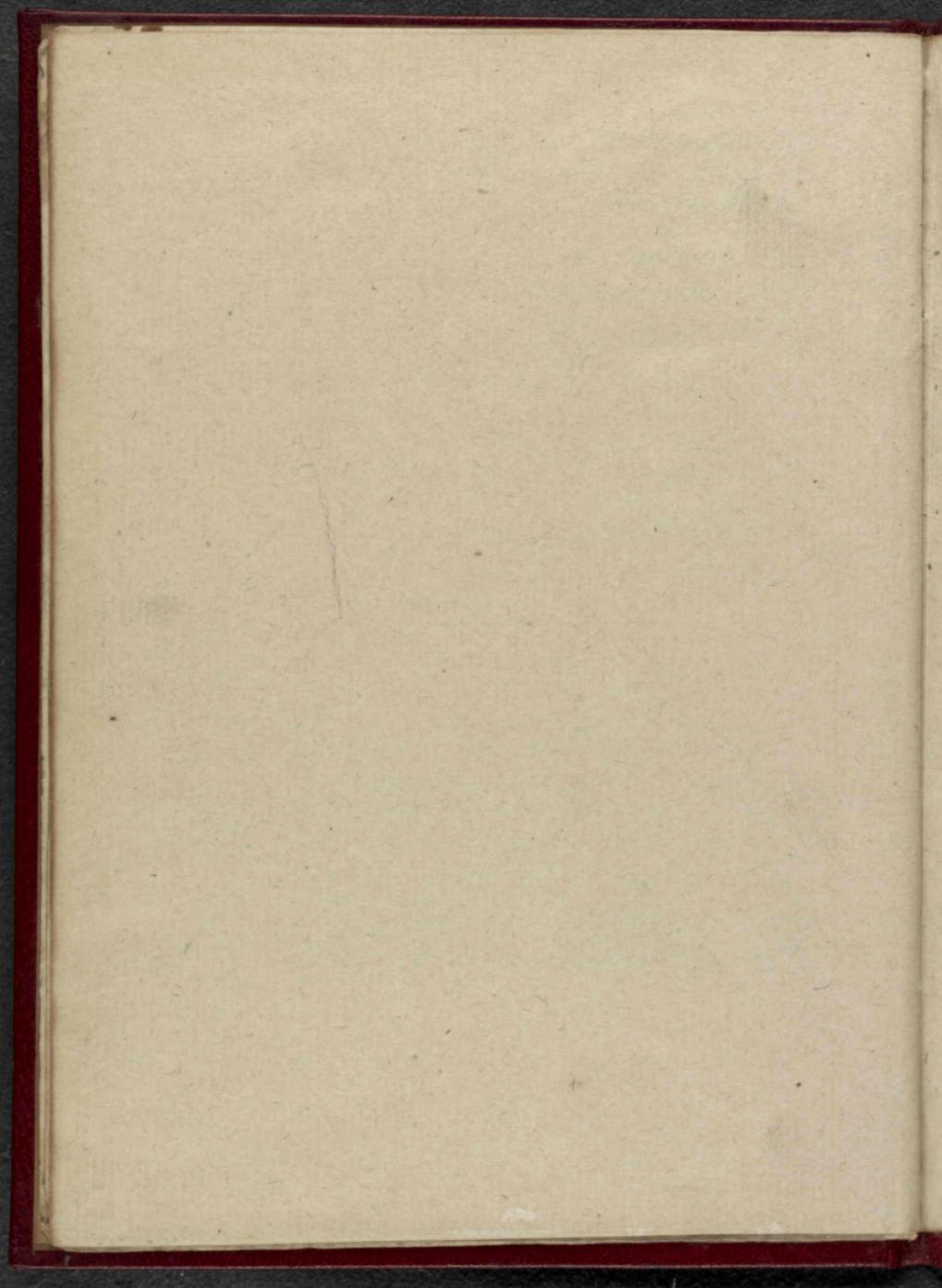
Incun.

X

A 26

Rosenwald

Coll.

5490
—
1522

